VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jarrua menoille, kaasua kasvulle – hallituksen budjettiriihi

Valtiovarainministeri Riikka Purra
Tiedotustilaisuus 1.9.2026

Talouden toipuminen jatkuu

- Talouden kasvu on nopeutunut alkuvuonna kaikilla päätoimialoilla.
- Sekä yritysten että kotitalouksien odotukset taloudesta ovat kohentuneet selvästi.
- Heikko työllisyystilanne sekä hintojen ja korkojen nousu ovat syöneet kotitalouksien ostovoimaa. Veronalennukset, palkkojen nousu ja kotitalouksien säästöt antavat eväitä kulutuksen kasvulle.
- Valtiovarainministeriön 21. syyskuuta julkaistava päivitetty talousennuste muodostaa hallituksen budjettiesityksen pohjan.

Julkisen talouden tilanne on heikko suhdanteen kohenemisesta huolimatta

- Julkisyhteisöjen alijäämän ennustetaan heikkenevän vuonna 2026 runsaaseen 4 prosenttiin suhteessa bkt:hen erityisesti investointimenojen kasvun myötä.
- Taloussuhdanteen piristyminen kasvattaa välillisiä verotuloja, mutta toistaiseksi vaisu työllisyyskehitys hidastaa ansiotuloverotulojen kasvua ja pitää työttömyysmenojen tason korkeana.
- Hyvinvointialueiden rahoitus, puolustus- ja turvallisuusliitännäisten menojen lisäykset sekä korkomenojen kasvu kasvattavat menoja.

Valtion budjettitalous vuonna 2027

- Tulot 80,1 miljardia euroa
  - +1,3 miljardia euroa kevään kehykseen nähden.
  - Taustalla uusi talousennuste ja kohentuneet arviot verotulokertymistä.
- Menot 92,5 miljardia euroa
  - +0,5 miljardia euroa kevään kehykseen nähden.
  - Syynä erityisesti automaattiset tekijät, esim. korkomenot.
- Tasapaino −12,4 miljardia euroa
  - 0,7 miljardia euroa **parempi** kehykseen nähden.

Budjettitalouden tasapaino

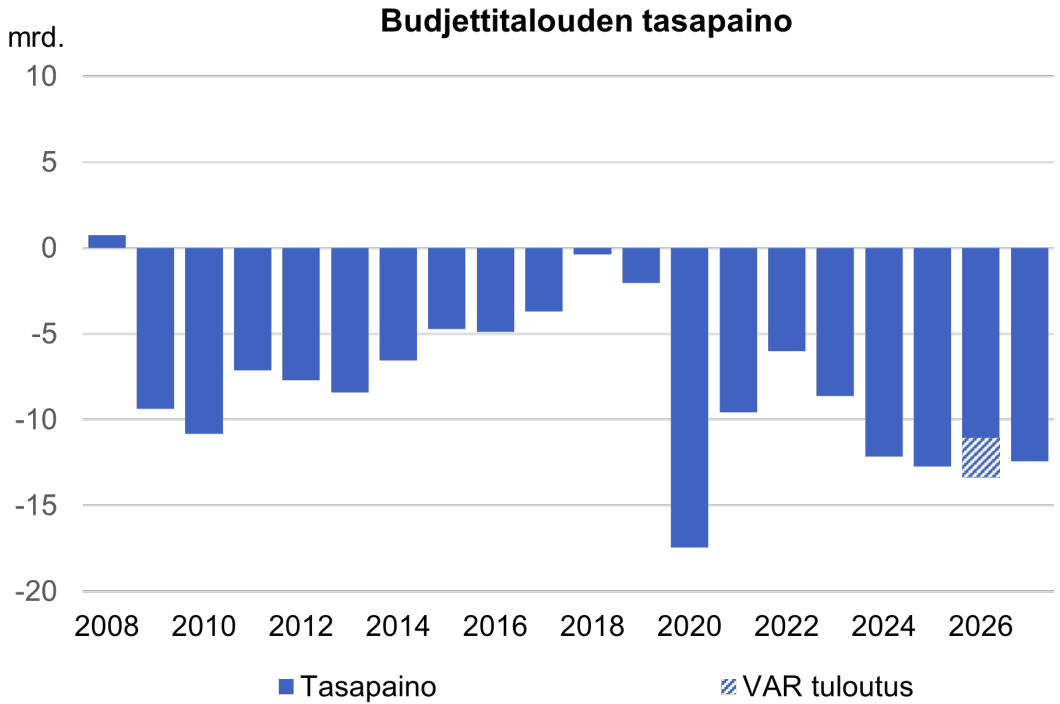

Tasapaino (mrd. euroa):

2020 (TP):	**−17,4**
2021 (TP):	**−9,6**
2022 (TP):	**−6,0**
2023 (TP):	**−8,6**
2024 (TP):	**−12,1**
2025 (TP):	**−12,7**
2026 (LTA II):	**−13,4 (−11,1)**
2027 (TAE):	**−12,4**

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus. Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.
Lähde: Valtiovarainministeriö 1.9.2026

Valtion korkomenoiksi arvioidaan 4,4 mrd. euroa v. 2027

Valtion budjetin korkomenot v. 2010–2027, mrd. euroa
(v. 2026 talousarvio, 2027 TAE)

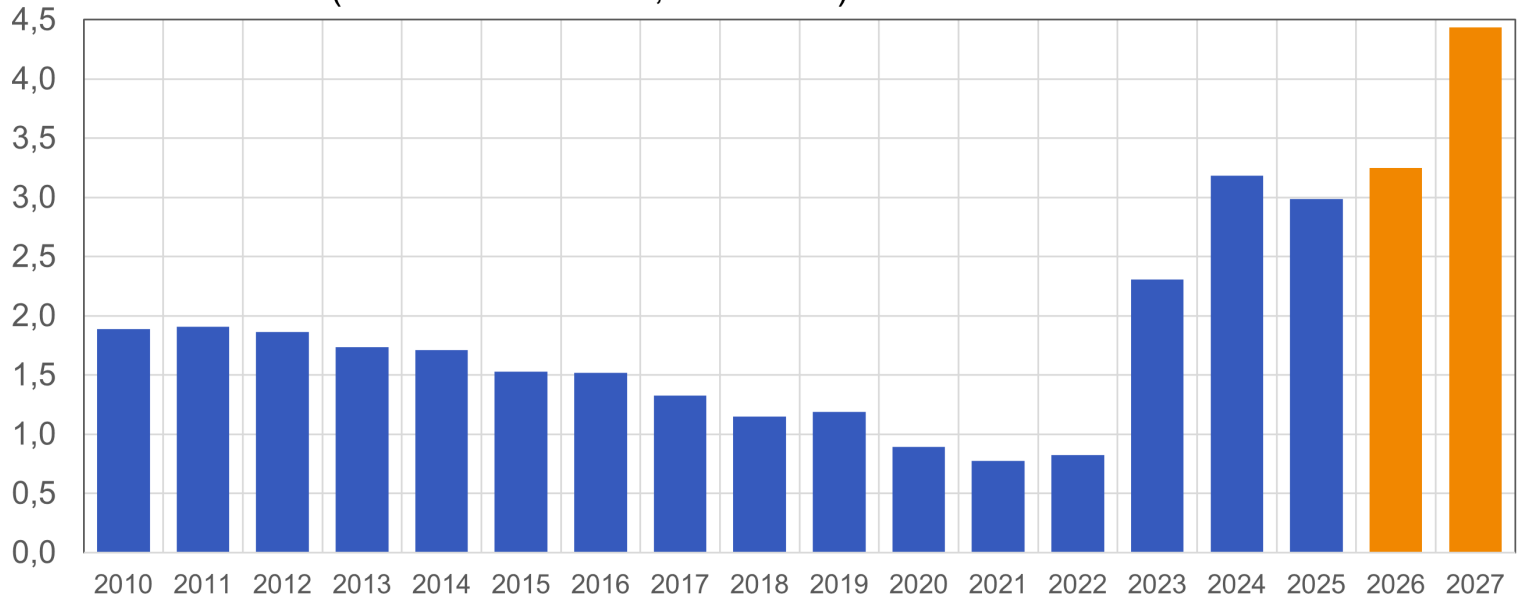

Budjetin alijäämän muutos 2023–2027, mrd. €

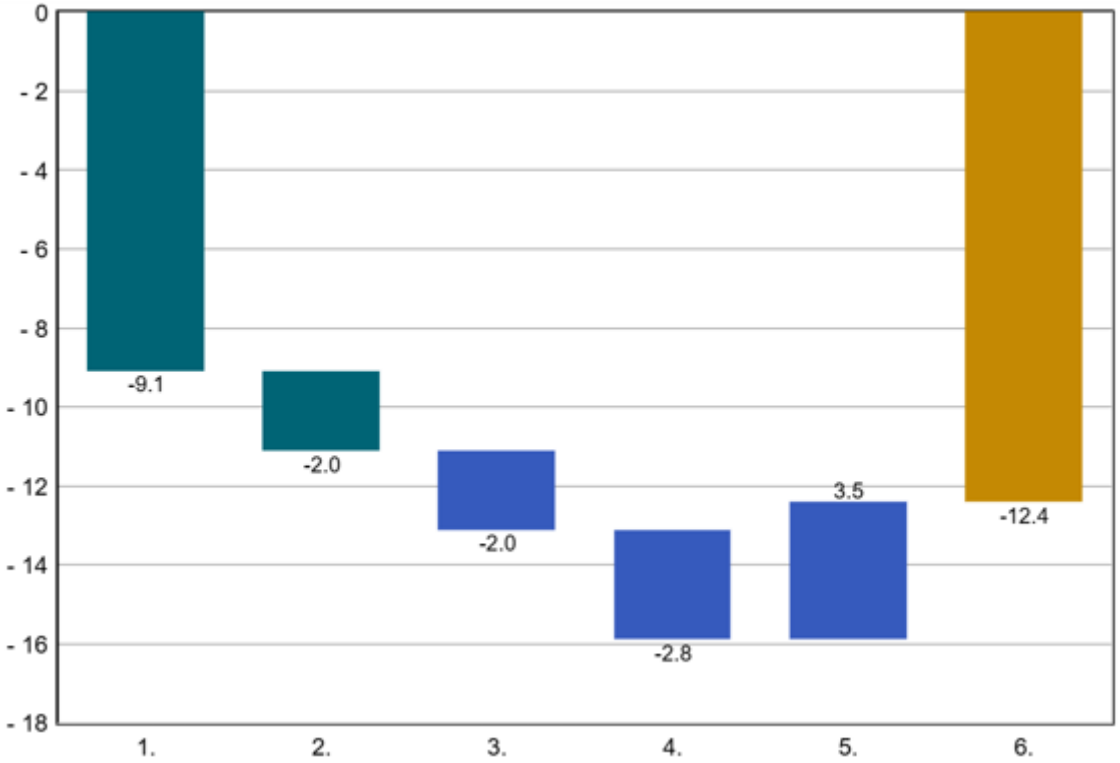

1. Valtion budjetin alijäämä, talousarvio 2023 (nykyrahassa)

2. Vuoden 2023 alijäämää pienentää hyvinvointialueille joulukuussa 2022 maksettu osuus vuoden 2023 rahoituksesta

3. Valtionavut hyvinvointialueille sekä kunnille ja kuntayhtymille

4. Valtionvelan korot

5. Muut tulojen ja menojen muutokset, netto (sis. mm. hallituksen toimet)

6. Valtion budjetin alijäämä 2027, talousarvioesitys

Indeksikorotukset lisäävät menoja yhteensä n. 1,3 mrd. eurolla vuonna 2027 (2026 verrattuna)

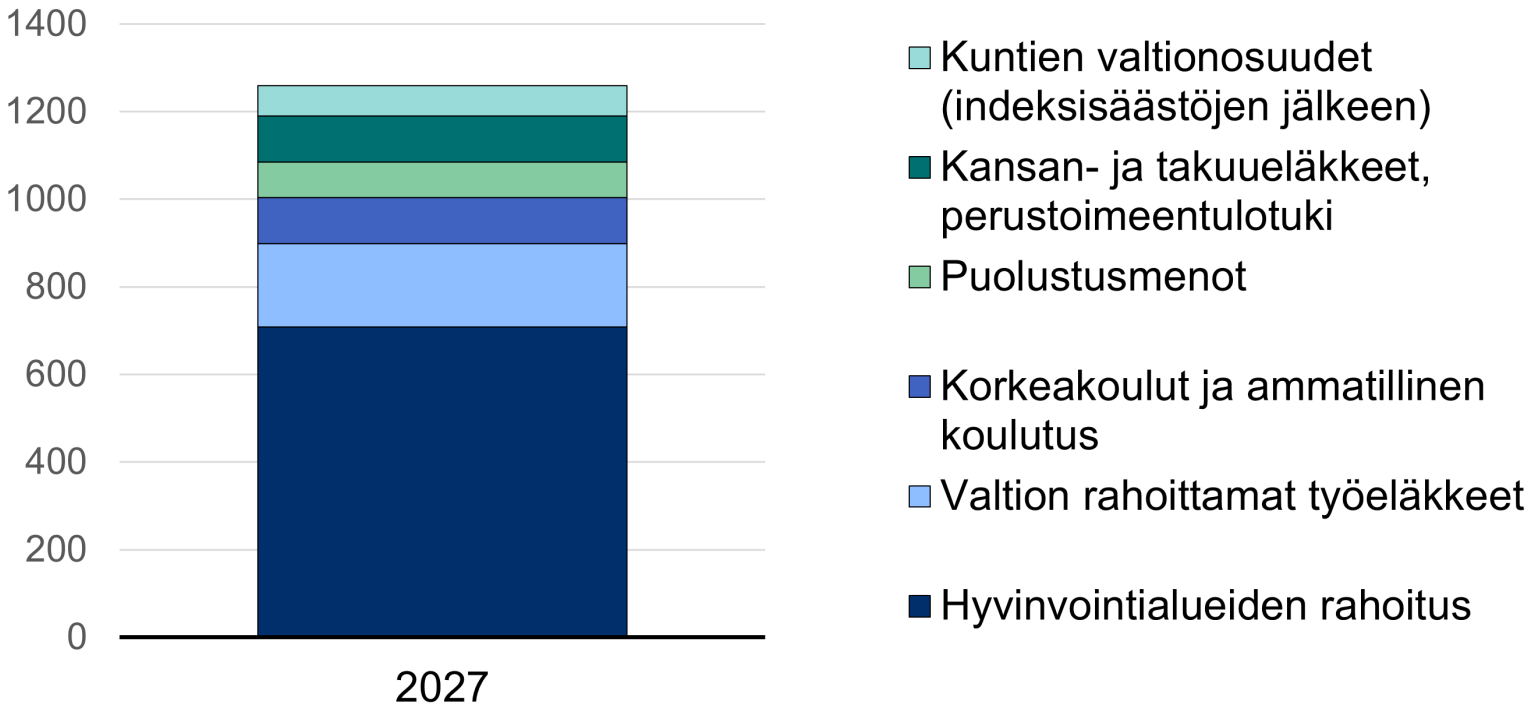

Budjetin indeksikorotukset 2024–2027, mrd. euroa

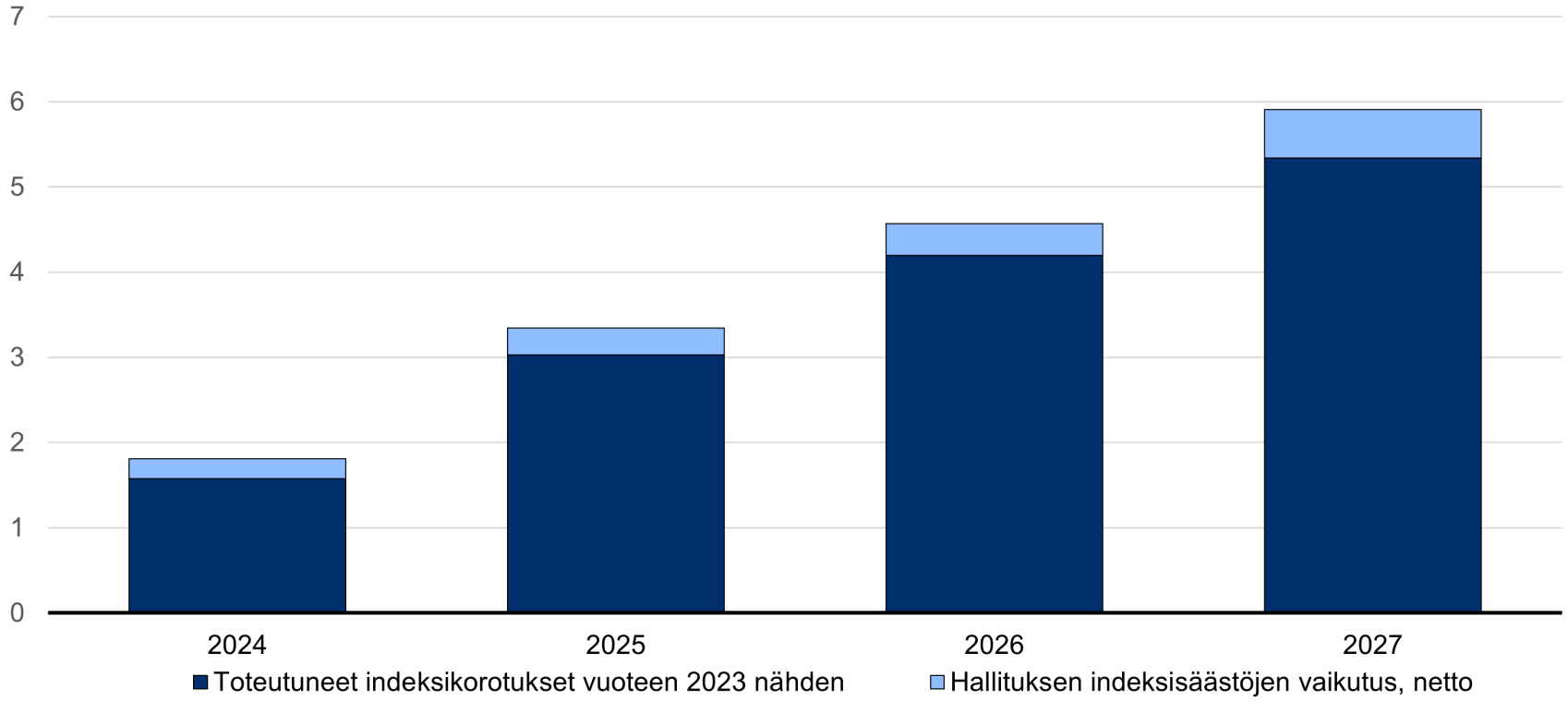

Valtion menosäästöt vuonna 2027 yhteensä 4,8 mrd. – kasvua 0,9 mrd. euroa vuodesta 2026

- Kehitysyhteistyö n. 500 milj. euroa vuodesta 2027 eteenpäin.
  - Kun huomioidaan säästöt seuraaville momenteille: Varsinainen kehitysyhteistyö, Kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset, sekä Finnfundin pääoman korottaminen
- Hallinnon toimintamenosäästöt 592 milj. euroa vuoden 2027 tasolla.
  - Säästö kohoaa noin 700 milj. euroon vuonna 2030.
- Stea-avustukset 190 milj. euroa vuodesta 2027 eteenpäin.
- Kotoutumiseen kohdistuvat säästöt noin 150 milj. euroa vuoden 2027 tasolla.

Budjetti sisältää mm. seuraavat väylä-hankkeet

- Vt 9 Ylämylly
- Karjalan radan kehittäminen
- Vt 9 liittymäjärjestelyn Suonenjoen keskustan kohdalla
- Vt 23 parantaminen välillä Rantala–Lajunlahti, Heinävesi
- Mt 506 parantaminen Karjalankadun liittymässä, Juuka
- Vt 13 parantaminen välillä Savitaipale–Lemi
- Vt 2 parantaminen Humppilan kohdalla
- Vt 19 Tepon risteyksen ja Penttilän sillan parantaminen, Nurmo
- Vt 22 liittymäratkaisut ja junaradan alitus Muhoksen kohdalla

Poimintoja budjettiriihen päätöksistä

- Asuinrakennusten energiatehokkuusavustukset (50 milj. euroa)
  - Kehysriihessä linjattu 110 milj. euron kokonaisuus, josta osa budjetoitu jo aiemmin ja loput budjetoidaan myöhemmin.
- Tuomioistuimet ja syyttäjät: rahoituksen turvaaminen (4 milj. €)
- Minimipäiväsakon korotus, vankimäärän kasvu (3,7 milj. €)
- Ulkomaalaisten rikollisten karkottamisen vahvistaminen (3 milj. €)
- Turvakotipaikkojen määrän turvaaminen (2,7 milj. €)

Poimintoja vuonna 2027 voimaan tulevista veromuutoksista

- Yhteisöverokannan alentaminen 18 %:iin
- Pieni- ja keskituloisten verotuksen keventäminen
- Investointihyvityksen jatkaminen
- Polttoaineverotuksen CO2-komponentin keventäminen
- Yrittäjävähennyksen korotus 5 %:sta 5,5 %:iin
- Veroperustemuutokset keventävät valtion verotusta nettona n. 1 mrd. euroa vuonna 2027. Lisäksi tehdään ansiotuloverotuksen indeksitarkistus.

Palkka-, eläke- ja etuustulon veroasteen muutos 2026–2027

Huomioiden veroperustemuutokset, ansiotason nousu ja sosiaalivakuutusmaksujen muutokset

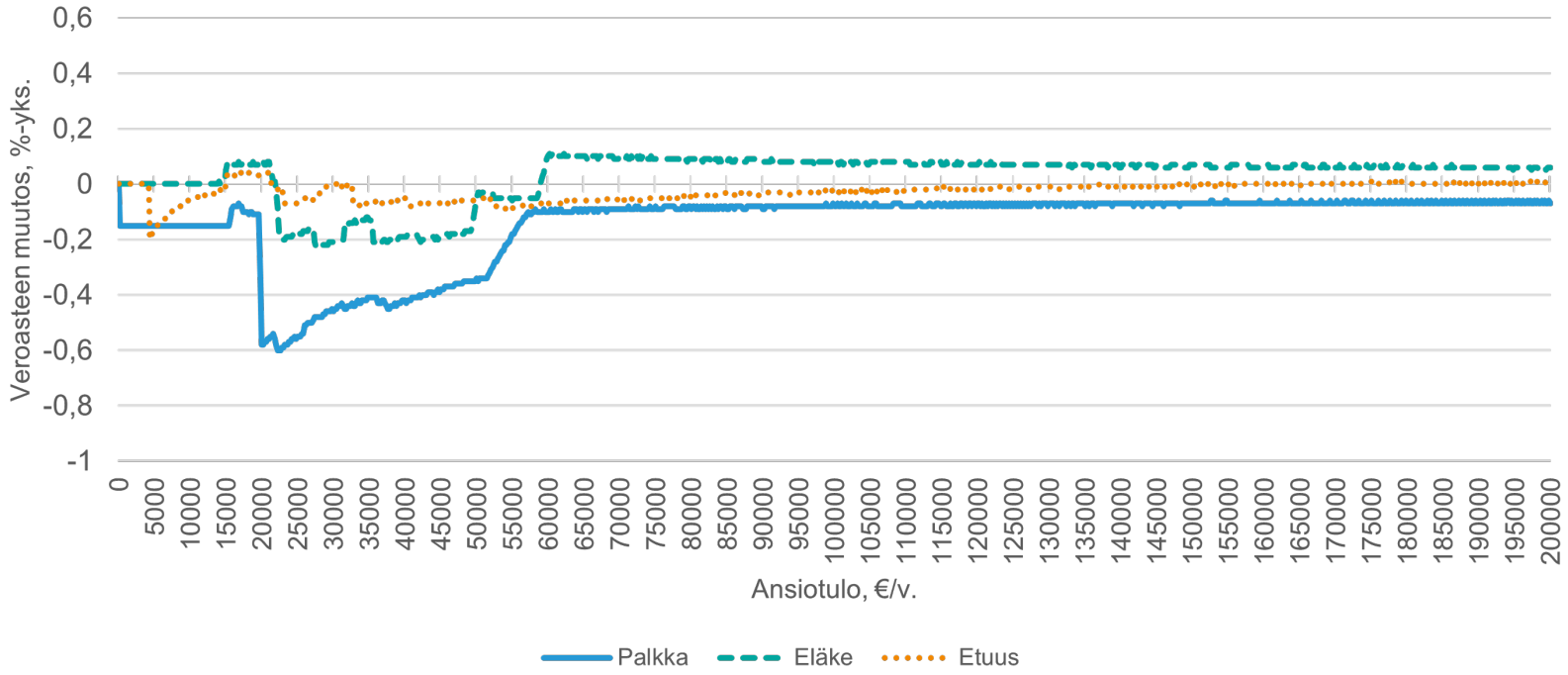

Hallituksen verotoimien kokonaisuus vaalikaudella

- Hallituksen verotoimien yhteissumma vaalikaudella laskee verotuloja staattisesti arvioiden keskimäärin vajaat 0,2 mrd. eurolla vuoden 2027 tasolla.
- Merkittävimmät verotoimet:
  - Työn verotuksen keventäminen
  - Yleisen arvonlisäverokannan korottaminen
  - Yhteisöverokannan alentaminen
  - Valmisteverot (pl. liikenne)
  - Liikenteen verot

Muita tuloihin liittyviä päätöksiä

- Investointiohjelman rahoittamiseen tullaan hyödyntämään valtion listattua omaisuutta ja Valtion eläkerahastoa.
- Datakeskuksille suunnitellusta verotuesta luovutaan.
- Jäteveropohjan laajennusta ei toteuteta.
- Matkailijaveron mahdollistava puitelaki voimaan keväällä 2027.
    - Kunnille mahdollisuus ottaa vuodesta 2028 alkaen käyttöön majoituksiin kohdistuva vero, jonka tuotto ohjataan kunnalle.

Kokonaisveroaste laskee kuluvalla vaalikaudella n. 1 prosenttiyksikköä

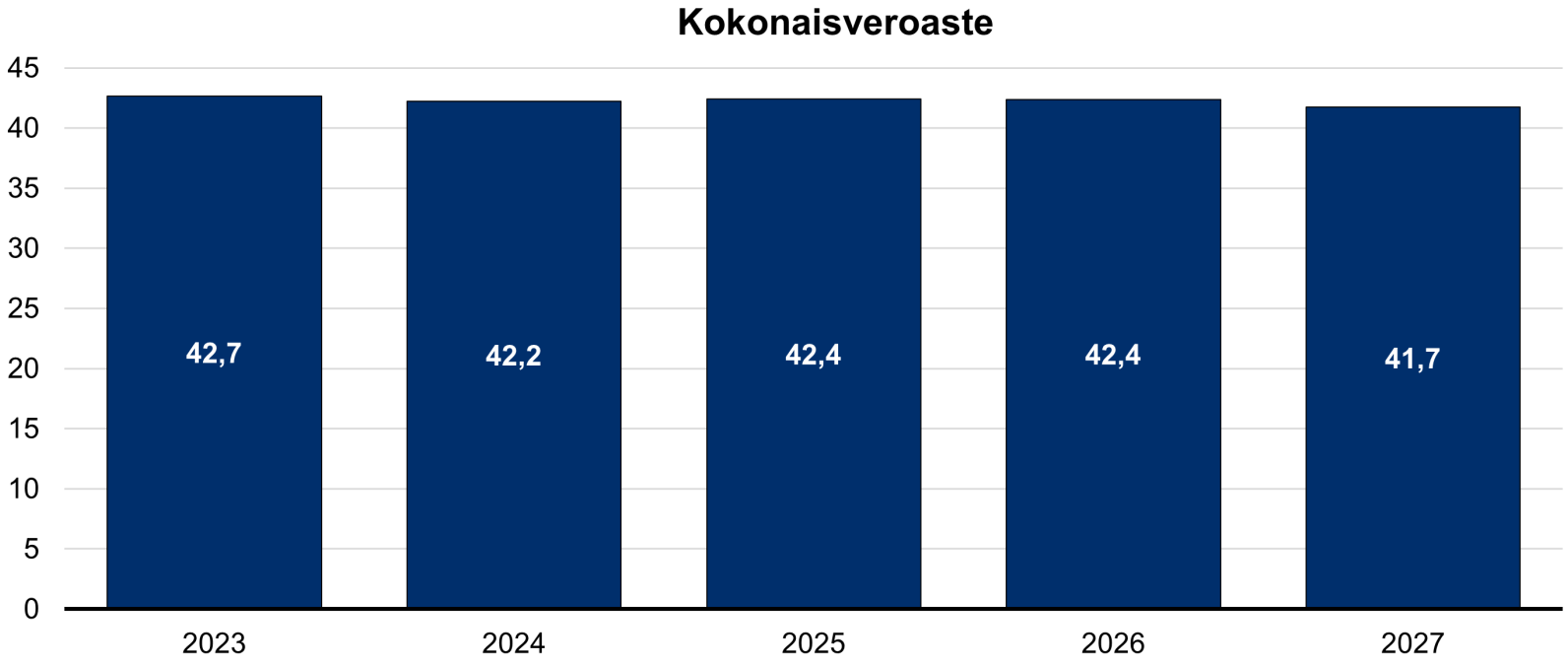

Mitä seuraavaksi?

- Valtioneuvosto antaa vuoden 2027 talousarvioesityksen eduskunnalle maanantaina 21. syyskuuta.
    - Talousarvioesitys julkaistaan kokonaisuudessa osoitteessa budjetti.vm.fi
- Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus julkaistaan samana päivänä talousarvioesityksen kanssa.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET